

TEZY EGZAMINACYJNE
KIERUNEK: PEDAGOGIKA SPECJALNA studia I stopnia

1. Trzy filozoficzne koncepcje struktury bytowej człowieka - twórcy i kontynuatorzy.
2. Stanowisko determinizmu filozoficznego a wychowanie.
3. Godność ontyczna i jej znaczenie w etyce.
4. Różne filozoficzne koncepcje szczęścia.
5. Poglądy Arystotelesa na wychowanie a ich współczesna ocena.
6. Poglądy Jana Ludwika Vivesa na kształcenie i wychowanie a ich aktualność.
7. Jan Amos Komeński – ojciec nowożytnej pedagogiki/dydaktyki.
8. Zalecenia wychowawcze Jana Locke’a a współczesna wiedza o wychowaniu.
9. Koncepcja Fryderyka Froebela w kontekście współczesnego wychowania przedszkolnego.
10. Etymologia i historyczne oraz współczesne znaczenie terminu „dydaktyka”.
11. Struktura sytuacji dydaktycznej i zależności między podmiotami w niej uczestniczącymi w kontekście trójkąta dydaktycznego.
12. Klasyfikacja metod dydaktycznych Wincentego Okonia i role pełnione w każdej z nich przez nauczającego i uczącego się.
13. Środki dydaktyczne – definicja, istota i ich funkcje w nauczaniu i uczeniu się.
14. Rola pedagogiki ogólnej w systemie nauk pedagogicznych.
15. Specyfika działania pedagogicznego w porównaniu z innymi rodzajami ludzkiej aktywności (np. polityką, sztuką).
16. Zależności zachodzące między teorią wychowania, teorią kształcenia i teorią instytucji pedagogicznych.
17. Przedstawiciele pedagogiki ogólnej i ich koncepcje (na wybranym przykładzie).
18. Pedagogika specjalna - podejście tradycyjne i współczesne.
19. Współczesna pedagogika specjalna i jej subdyscypliny.
20. Edukacja włączająca, integracyjna i segregacyjna – podstawowe pojęcia i główne założenia (analiza porównawcza).
21. Niepełnosprawność – ustalenia terminologiczne według WHO, ICF.
22. Specyfika funkcjonowania człowieka w obrębie wybranych zaburzeń rozwoju (w sferze: fizyczno-zdrowotnej, ruchowej, orientacyjno-poznawczej, emocjonalnej i społecznej).
23. Projektowanie działań edukacyjno-terapeutycznych na rzecz osób ze specjalnymi potrzebami rozwojowymi i edukacyjnymi (wybrane przykłady).
24. Środowisko lokalne i małe ojczyzny – struktura, funkcje i wymiar edukacyjny.

25. Grupa rówieśnicza jako środowisko wychowawcze.
26. Kompetencje społeczne pedagogów i ich doskonalenie.
27. Podstawy prawne systemu edukacji w Polsce.
28. Teoria wychowania – geneza, rozwój i jej związki z innymi naukami.
29. Metody, techniki, narzędzia badań pedagogicznych - definicje oraz klasyfikacje.
30. Podstawowe założenia teorii rozwoju poznawczego Jeana Piageta i jej znaczenie dla procesu nauczania - uczenia się.
31. Etapy rozwoju społeczno-emocjonalnego dziecka a możliwości oddziaływania nauczyciela/ wychowawcy.
32. Rozwój tożsamości w wieku dorastania w świetle teorii psychologii rozwojowej i wynikające z nich zadania wychowawcze.
33. Style wychowania w rodzinie i klimat rodziny - ich znaczenie dla procesu wychowania.
34. Podejście poznawczo-behawioralne w edukacji - przykładowe interwencje i metody pracy.
35. Możliwości oddziaływania pedagogicznego na kształtowanie spójności grupy oraz jej prawidłowego funkcjonowania.
36. Zjawisko dysonansu poznawczego w kształtowaniu pozytywnych nastawień w świetle teorii postaw.
37. Zaburzenia emocjonalne dzieci i młodzieży - konsekwencje dla wychowania.
38. Pedagogika personalistyczna - główne założenia i przedstawiciele.
39. Wychowanie a przemiany współczesnego świata – raporty i dokumenty międzynarodowe w obszarze edukacji.
40. Przemiany społeczeństwa i rodziny a współczesne wyzwania pedagogiki.

TEZY EGZAMINACYJNE
KIERUNEK: Pedagogika specjalna studia I stopnia
SPECJALNOŚĆ: Pedagogika niepełnosprawnych intelektualnie
i tyflopedagogika

1. Ewolucja pojęcia niepełnosprawności intelektualnej.
2. Wielowymiarowość niepełnosprawności intelektualnej.
3. Psychopedagogiczna charakterystyka osób z niepełnosprawnością intelektualną w stopniu lekkim, umiarkowanym i znacznym oraz głębokim.
4. Rozwijanie sfery poznawczej, fizycznej i społeczno-emocjonalnej dziecka z niepełnosprawnością intelektualną w przedszkolu.
5. Specyfika kształcenia zintegrowanego uczniów z niepełnosprawnością intelektualną w stopniu lekkim w oparciu o metodykę edukacji polonistycznej, matematycznej, przyrodniczej, plastycznej i muzycznej.
6. Koncepcja nauczania zintegrowanego uczniów z niepełnosprawnością intelektualną w stopniu lekkim z wykorzystaniem metody projektów.
7. Charakterystyka i specyfika prowadzenia zajęć edukacyjnych w kształceniu zintegrowanym uczniów z niepełnosprawnością intelektualną w stopniu umiarkowanym i znacznym.
8. Charakterystyka i specyfika prowadzenia zajęć rewalidacyjnych w kształceniu zintegrowanym uczniów z niepełnosprawnością intelektualną w stopniu umiarkowanym i znacznym.
9. Wielospecjalistyczna ocena poziomu funkcjonowania ucznia z niepełnosprawnością intelektualną.
10. Indywidualny program edukacyjno-terapeutyczny dla ucznia z niepełnosprawnością intelektualną.
11. Tyflopedagogika – związki z innymi naukami.
12. Współczesne tendencje w edukacji i rehabilitacji osób niewidomych i słabowidzących
13. Etiologia uszkodzenia i utraty wzroku.
14. Funkcjonalne następstwa schorzeń narządu wzroku i zaburzeń widzenia.
15. Główne założenia rehabilitacji wzroku osób słabowidzących.
16. Prawidłowości i zaburzenia rozwoju dzieci niewidomych i słabowidzących w wieku przedszkolnym.
17. Zalecenia metodyczne do pracy z dzieckiem z dysfunkcją wzroku w wieku przedszkolnym.

18. Następstwa niewidzenia i słabowzroczności w kontekście realizowania treści programowych kształcenia zintegrowanego w edukacji przedszkolnej i wczesnoszkolnej uczniów z niepełnosprawnością wzroku.
19. Charakterystyka i specyfika wykorzystywania pomocy dydaktycznych w edukacji dzieci niewidomych i słabowidzących (pomoce brajlowskie, tyflografika, materiały w druku powiększonym, adaptacje materiałów czytelniczych z grafiką oraz zasady ich tworzenia).
20. Charakterystyka systemu brajlowskiego w edukacji i rehabilitacji osób niewidomych (założenia systemu, historia, narzędzia do zapisu, specyfika pisanie, materiały czytelnicze, specyfika czytania dotykowego).
21. Specyfika edukacji brajlowskiej osób niewidzących (dzieci niewidomych od urodzenia, uczniów przechodzących z technik wzrokowych na dotykowe, osób ociemniałych w dorosłym i starszym wieku, uczniów z dodatkowymi niepełnosprawnościami).
22. Technologie ogólnodostępne i wspomagające w edukacji i rehabilitacji osób niewidomych i słabowidzących.
23. Indywidualne programy edukacyjno-terapeutyczne dla uczniów z niepełnosprawnością wzroku – zasady tworzenia i elementy składowe.
24. Warunki fizyczne i społeczne prowadzenia zajęć z uczniami niewidomymi i słabowidzącymi (adaptacja otoczenia fizycznego, strategie pracy grupowej w grupach jednolitych i w edukacji włączającej).
25. Znaczenie orientacji przestrzennej i samodzielnego poruszania się w rehabilitacji osób niewidomych.
26. Różnice zachodzące w orientacji przestrzennej i lokomocji ludzi niewidomych i widzących.
27. Poglądy Matki Elżbiety Róży Czackiej na nauczanie orientacji przestrzennej i poruszania się osób niewidomych.
28. Specyfika niepełnosprawności w starszym wieku.
29. Zasady pracy edukacyjnej i terapeutycznej z osobami w starszym wieku z niepełnosprawnościami.
30. Zjawisko dyskryminacji ze względu na wiek: przyczyny, objawy i skutki.

TEZY EGZAMINACYJNE
KIERUNEK: Pedagogika specjalna studia I stopnia
SPECJALNOŚĆ: Pedagogika resocjalizacyjna i opiekuńczo-wychowawcza

1. Pedagogika opiekuńcza - cele, zadania, treść i metody badań naukowych.
2. Pedagogika resocjalizacyjna jako subdyscyplina naukowa: cele i zadania.
3. Pojęcie, rodzaje, przyczyny i skutki nieprzystosowania społecznego dzieci i młodzieży.
4. Metody pracy resocjalizacyjnej.
5. Przedstawiciele pedagogiki resocjalizacyjnej i ich koncepcje teoretyczne.
6. Zadania, role, funkcje oraz metody pracy pedagoga szkolnego.
7. Profilaktyka społeczna – przedmiot, zakres, strategie.
8. Prawo rodzinne – znaczenie, przedmiot, źródła.
9. Policyjna Izba Dziecka – geneza powstania oraz zasady funkcjonowania.
10. Ognisko wychowawcze jako placówka wsparcia dziennego – geneza powstania, podstawy funkcjonowania, zadania.
11. Specjalny ośrodek szkolno-wychowawczy oraz specjalny ośrodek wychowawczy - podstawy funkcjonowania, zadania.
12. Charakterystyka młodzieżowych ośrodków wychowawczych.
13. Wychowanie, wsparcie społeczne, opieka społeczna – charakterystyka pojęć.
14. Placówki opiekuńczo-wychowawcze w systemie opieki nad dzieckiem.
15. Piecza zastępcza nad dzieckiem – pojęcie, rodzaje, zasady.
16. Aksjologiczne ujęcia prawdy, dobra i piękna.
17. Prewencyjna idea wychowania ks. Jana Bosko.
18. Metoda kontraktu w pracy wychowawczej.
19. Przemoc i agresja – przyczyny, rodzaje, skutki.
20. Patologie społeczne - pojęcie, przyczyny i przejawy.
21. Charakterystyka subkultur młodzieżowych.
22. Charakterystyka osobowości dysocjalnej.
23. Pojęcie oraz znaczenie kryminologii jako nauki interdyscyplinarnej.
24. Koncepcje oddziaływań kulturotechnicznych.
25. Metody pracy w zakładach karnych.

26. Profilaktyka i resocjalizacja osób uzależnionych od środków psychoaktywnych.
27. Rola i zadania świetlic środowiskowych.
28. Charakterystyka streetworkingu.
29. Zasady pracy socjoterapeutycznej.
30. Praca socjalna – istota, metody oddziaływań wobec różnych jednostek i grup.